

Рослякова Т.

(наук. кер. – ст. викл. Бездітько Б. М.)

студентка V курсу природничого факультету

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Кожен, хто працює, має право на відпочинок

У Загальній Декларації прав людини, яка стала основою для Міжнародного білля прав людини, зазначено, що: ”кожна людина має право на відпочинок і дозвілля, включаючи право на розумне обмеження робочого часу дня та на оплачувану періодичну відпустку”[1,ст.22].

Праця, як відзначають дослідники основою життя суспільства, джерелом внутрішнього зростання духовних якостей людини; під працею розуміють діяльність людини, що потребує затрат фізичної або розумової енергії і її призначенням є створення матеріальних і духовних цінностей. Праця є найважливішою умовою існування суспільства, його розвитку і вдосконалення[5,с.277].

Конституція України (ст.43) проголошує право кожного на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується, при цьому кожен має право на належні, безпечні та здорові умови праці і на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом.

Конституція визначає гарантії права особи на працю, а саме: визначає що держава створює умови для повного здійснення громадянами свого права на працю і гарантує рівні можливості щодо вибору професії та роду трудової діяльності; держава реалізовує програми професійно-технічного навчання, підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до суспільних потреб[2,ст.43].

Важливою передумовою збереження належного рівня працездатності працівника є можливість для його відпочинку і тому держава ці відносини включила у сферу правового регулювання. В статті 45 Конституції України визначено що кожен, хто працює, має право на відпочинок.

Під часом відпочинку розуміють частину календарного часу, коли працівник вільний від виконання трудової функції і має право використовувати його за власним розсудом[4,с.309].

Безпосереднє регулювання робочого часу здійснюється нормами Кодексу законів про працю України та Закону України «Про відпустки». Видами часу відпочинку є перерви протягом робочого дня чи зміни; відпочинок між робочими днями (зміними); щотижневий відпочинок у вихідні дні; святкові та неробочі дні та відпустки.

Серед відпусток закон називає щорічні (основна і додаткові за роботу із шкідливими та важкими умовами праці і за особливий характер праці);додаткові відпустки у зв'язку з навчанням; творчі відпустки; соціальні відпустки(відпустки у зв'язку з вагітністю і пологами, відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею 3- річного віку. Додаткові відпустки працівникам, які мають дітей);відпустки без збереження заробітної плати.

При визначенні тривалості відпочинку закон оперує категорією часу. Так, щорічна основна відпустка неповнолітньому працівнику надається тривалістю 31 календарний день.

Отже, досягнення працездатним працівником очікуваних результатів його праці можливе за умови реалізації ним права на відпочинок.

Право на відпочинок – це невід’ємне конституційне право працівника і це право віднайшло належне правове регулювання.

Рівнями правового регулювання тут є Конституція, кодекс, закон.

Література:

- 1.Права людини. Міжнародні договори України. - К.: Наукова думка.1992.-206с.
- 2.Конституція України. - К.:Феміна,1996. - 64с.

- 3.Болотіна Н.Б.,Чанишева Г.І. Трудове право України. - К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2001.-564с.
- 4.Правознавство:підручник/За ред. В.В.Копейчикова, А.М.Колодія-К.:Юрінком Інтер, 2004. - 752с.
- 5.Самойлюк В. Основи правознавства [Навчальний посібник] /В.Самойлюк, А.Філіп’єв, Р.Мартинюк. - Острог: Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2006. - 253с.

Раковець Т.

(наук. кер. – ст. викл. Бездітько Б. М.)

студентка V курсу природничого факультету

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Право особи на свободу совісті

Відносини держави і церкви мають довготривалу історію. В цій історії можна виділити період,коли церковне право входило до «Зводу законів Російської імперії»: держава зобов’язувала своїх підданих виховувати нащадків у православній вірі і цю віру нав’язувала підданам інших віросповідань, а також можна вести мову про утиски церкви і віруючих у Радянському Союзі.

Після розвалу СРСР відбулося переосмислення базових людських цінностей, серед яких чільне місце належить праву особи на свободу світогляду і віровизнання. Через визнання права особи на свободу совісті і можливість його реалізації дається характеристика демократичності суспільства та держави, як форми його організації.

Формування цивілізованих відносин держави Україна із релігійними організаціями і віруючими, тобто суб’єктами культу фактично розпочалося із прийняттям у квітні 1991 року закону України “Про свободу совісті та релігійні організації”.

Наступним етапом розвитку відносин держави із суб’єктами культу стало прийняття у 1996 році Конституції України.

Стаття 35 Конституції України визначає, що кожен має право на свободу совісті і віросповідання. Зазначене право включає свободу сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати ніякої, безперешкодно відправляти одноособово чи колективно релігійні культу і ритуальні обряди, вести релігійну діяльність.

Здійснення цього конституційного права може бути обмежене тільки таким нормативним актом як закон і лише в інтересах охорони громадського порядку, здоров’я і моральності населення або захисту прав і свобод інших людей.

Важливим для зазначених правовідносин є принцип, який сповідується у світській державі: церква і релігійні організації в Україні відокремлені від держави, а школа від церкви і що жодна релігія не може бути визнана державою як обов’язкова. Таке правило є досить істотним для розбудови громадянського суспільства, яке в свою чергу є передумовою розвитку правової держави.

Конституційна норма (ч.4 ст.35) визначає, що ніхто не може бути звільнений від свого обов’язку перед державою або відмовитися від виконання законів за мотивами релігійних переконань. У разі, якщо виконання військового обов’язку суперечить релігійним переконанням громадянина, виконання цього обов’язку має бути замінене альтернативною (невійськовою) службою.

Громадяни України мають право на заміну виконання військового обов’язку альтернативною (невійськовою) службою згідно із законом України “Про альтернативну (невійськову) службу”.

Визначені законодавством України відносини держави і суб’єктів культу поставлені під охорону нормами адміністративного і кримінального права. Дія цих норм забезпечує належну